

ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΓΑΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Τοῦ κ. ΑΛΕΞ. Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Ἐπ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Αθηνῶν

Εἰσαγωγικές σκέψεις

Ἡ Ἐκκλησία ἐπιφυλάσσει γιὰ τὸν ἑαυτὴς τὸ ρόλο τῆς μεγάλης οἰκογένειας καὶ χαρακτηρίζει τὸ γάμο καὶ τὴν οἰκογένεια ὡς μικρὴ ἐκκλησία. Εἶναι φυσικὸ λοιπὸν τὸ πηγαῖο ἐνδιαφέρον καὶ ἡ ἀμέριστη φροντίδα τῆς σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς διακονίας τῆς. Ἀνάθεμα καὶ τώρα ἀναπτύσσει ποικίλους τομεῖς πὸς στόχος τους εἶναι ἡ στοργή καὶ ἡ συμπαράσταση τῆς Ἐκκλησίας στὶς πολλὰ διαστάσεις καὶ ἀνάγκες τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας. Ὅλη αὐτὴ ἡ μέριμνα παραμένει ὅμως ἐν πολλοῖς ἀγνωστή καὶ εἶναι κρίμα καὶ νὰ μὴ γνωρίζουμε τὴν πολὺπτυχη δραστηριότητα τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλὰ καὶ μὴ γνωρίζοντας, νὰ μὴ μπορούμε ν' ἀπευθυνθοῦμε σ' αὐτὴν καὶ στὶς διάφορες ὑπηρεσίες πὸς προσφέρει, γιὰ νὰ βοηθηθοῦμε κατὰλληλα ὅταν χρειαστοῦμε αὐτὴ τὴ βοήθεια.

Παράλληλα ἓνα θεωρητικότερο ἐνδιαφέρον ὤθησε ἐμᾶς καὶ τοὺς συνεργάτες μας νὰ γνωρίσουμε ἐγγύτερα αὐτὴ τὴ διακονία τῆς Ἐκκλησίας. Νὰ δοῦμε δηλαδὴ τὴν ποιότητα τῆς προσφοράς, τὴ δομὴ αὐτῶν τῶν ὑπηρεσιῶν, τὸν τρόπο διοικήσεως, τὸ εὖρος τῆς καταρτίσεως τῶν στελεχῶν, τὴν κίνηση τῶν γάμων καὶ τῶν διαζυγίων, τὸ περιεχόμενο τῆς διαποιμάνσεως. Νὰ δοῦμε ἀκόμα πῶς ἐκτιμᾶται αὐτὴ ἡ προσφορά, ποιὲς μπορεῖ νὰ εἶναι οἱ προοπτικὲς μιᾶς τέτοιας διακονίας, ἀλλὰ καὶ συγκεκριμένες προτάσεις γιὰ τὴ διεύρυνση καὶ τὴ βελτίωση τῆς ποιμαντικῆς γάμου καὶ οἰκογενείας στὴν Ἑλλάδα.

Σκεφθήκαμε λοιπὸν τὴ διερεύνηση ὅλων αὐτῶν πὸς ἀναφέραμε πρὸ πάνω νὰ τὴν κάνουμε μὲ τὴ μεσολάβηση ἐνὸς ἐρωτηματολογίου, στὴ σύνταξη τοῦ ὁποίου βοήθησε ἐνεργῶς ὁ π. Ἀντώνιος Καλλιγέρης, συνεργάτης μας στὴ συγκρότηση τοῦ Ἀρχείου Ποιμαντικῆς Γάμου καὶ Οἰκογενείας. Παλαιότερα, στὴ διερεύνηση ἄλλων θεμάτων μὲ τὴ βοήθεια ἐρωτηματολογίων (Σχεδιάγραμμα πνευματικῆς γεωγραφίας, Ἐνοριακὴ ὀργάνωση καὶ ζωὴ, πρεσβυτέρους τοῦ καιροῦ

μας κ.ἄ.), εἶχαμε βρεῖ μεγάλη ἀνταπόκριση ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες τοῦ περιοδικοῦ σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες, εὐλαβεστάτους Ἐφημερίους καὶ σεβάσμιες Πρεσβυτέρους, ὀσιωτάτους Καθηγουμένους καὶ ὀσιώτατες Ἡγουμένισσες Ἱ. Μονῶν.

Ἐλπίζουμε ὅτι καὶ τώρα στὴν παρούσα μας ἔκκληση θὰ θελήσουν νὰ καταθέσουν τὶς ἐμπειρίες τους καὶ νὰ μᾶς ἐνημερώσουν καὶ δι' ἡμῶν νὰ πληροφωρήσουν τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ ἑλληνικὸ ἔθνος γιὰ τὸ πολυσχιδὲς ἔργο πὸς ἐπιτελεῖται στοὺς κόλπους Ἱ. Μητροπόλεων, Ἐνοριῶν, Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων καὶ Ἱ. Μονῶν πὸς ἀφορᾶ στὸ Γάμο καὶ τὴν Οἰκογένεια. Θὰ εἶναι μίᾶ ὡραία εὐκαιρία μὲ τὴν ἐναρξὴ τοῦ νέου χρόνου 1994, πὸς ἔχει χαρακτηριθεῖ ἀπὸ τὸν Ο.Η.Ε. ὡς Διεθνὲς ἔτος τῆς οἰκογενείας, νὰ συνειδητοποιήσουμε καὶ νὰ κάνουμε γνωστὸ τὸ τεράστιο ἔργο πὸς συντελεῖται στοὺς κόλπους τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ἀλλὰ ἐνδεχομένως καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν γιὰ τὸ Γάμο καὶ τὴν Οἰκογένεια.

Νὰ παρακαλέσουμε μόνον οἱ ἀπαντήσεις σας νὰ ἔλθουν ὅσο γίνεται πρὸ σύντομα καὶ νὰ εἶναι ὅσο τὸ δυνατόν πληρέστερες*. Αὐτὸ θὰ δώσει σὲ μᾶς τὴν εὐχέρεια νὰ ἀποκομίσουμε μίᾶ ἀκριβῆ εἰκόνα γιὰ τὸν τρόπο πὸς ἡ Ἐκκλησία ποιμαίνει τὰ μέλη τῆς καὶ τοὺς θεσμούς τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας στὴν Ἑλλάδα τοῦ 1994.

Μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἀνταποκριθεῖτε πρόθυμα στὴν πρόσκλησή μας γιὰ συνεργασία, σᾶς εὐχαριστοῦμε ἐκ τῶν προτέρων καὶ σᾶς ζητοῦμε νὰ (προσ)ευχηθεῖτε γιὰ τὴν ἐπιτυχεῖ ἔκβαση τῆς ἔρευνας.

* Ἐὰν ὁ χῶρος δὲν ἐπαρκεῖ, μπορεῖτε νὰ χρησιμοποιήσετε συμπληρωματικὰ λευκὰ φύλλα, στὰ ὁποῖα θὰ καταγράψετε τὶς πληροφορίες σας ἀπὸ τὴ μία μόνον ὄψη, ἀφοῦ προτάξετε τὸν ἀριθμὸ τῆς ἀντίστοιχης ἐρωτήσεως χωρὶς νὰ παραλείψετε τὴν ἐνότητα στὴν ὁποία ἀνήκει (Α., Β., Γ., Δ. ἢ Ε., π.χ. Δ. 1 κ.τ.τ.).

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

Ποιμαντική γάμου καὶ οἰκογενείας ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ*

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Ὄνομασία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως:.....
.....
2. Ὄνομασία τῆς Ἑνορίας (Στὴν περίπτωση ποὺ ἡ Ἑνορία ἔχει Γραφεῖο ἢ Ποιμαντικὴ Ὁμάδα ἢ Ὑπηρεσία Οἰκογενειακῆς Συμπαραστάσεως):
.....
3. Διεύθυνση:.....
(Πόλη ἢ χωριό, ὁδὸς καὶ ἀριθμὸς).....
.....
4. Ταχυδρομικὸς κώδικας:.....
5. Τηλέφωνο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ἢ τῆς Ἑνορίας:
.....(Πρόθεμα - ἀριθμὸς)
6. Ἡμερομηνία συμπληρώσεως:.....
7. Ὄνοματεπώνυμον ἀρμοδίου:
.....

4. Μὲ ποιά κριτήρια ἔγινε ἡ ἐπιλογή τους;
(Κατάρτιση, ἐμπειρία, ἄλλα κριτήρια)
.....
.....

5. Πῶς διευθύνεται ἡ ὑπηρεσία;
.....
.....
6. Ποιές εἶναι οἱ ἀρμοδιότητες - καθήκοντα τοῦ ὑπευθύνου;
.....
.....
7. Μὲ ποιά κριτήρια ἔγινε ἡ ἐπιλογή του;
(Κατάρτιση, ἐμπειρία, ἄλλα κριτήρια)
.....
.....

B. ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

1. Μὲ πόσα μέλη ἔχει στελεχωθεῖ ἡ Ὑπηρεσία;
.....
2. Πόσα μέλη εἶναι κληρικοί καὶ πόσα λαϊκοί;
(Ἀριθμητικὰ)
Κληρικοί Λαϊκοί
3. Ποιές εἶναι οἱ ἀρμοδιότητες - καθήκοντά τους;
.....
.....
.....
.....

8. Ὑπάρχουν ἐπιμέρους ὑπηρεσίες;
Ὁχι Ναι
Ἄν Ναι ποιές εἶναι αὐτές;.....
.....
9. Ὑπάρχει ἐσωτερικὸς κανονισμὸς λειτουργίας καὶ ὀργάνωσης;
Ὁχι Ναι
Ἄν Ναι, παρακαλοῦμε συνάψατε σὲ φωτοτυπία.
10. Ποιοί εἶναι οἱ οἰκονομικοὶ πόροι τῆς ὑπηρεσίας;
(Προϋπολογισμὸς Ἱ. Μητροπόλεως ἢ Ἑνορίας.
Παροχές, δωρεές κ.λπ.)
.....
.....
.....

* Ὅπου ὑπάρχει τετράγωνο, σημειῶστε μὲ σταυρὸ τὴν ἀντίστοιχη ἀπάντησή σας. Τὸ «Ἐρωτηματολόγιο» συμπληρωμένο, παρακαλοῦμε νὰ σταλεῖ πρὸς:

Ἄν. Καθηγητὴ Α.Μ. Σταυρόπουλο,
Θεολογικὴ Σχολὴ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν,
Τομέα Χριστ. Λατρείας, Ἀγωγῆς καὶ Διαποιμάνσεως,
157 02 ΑΝΩ ΙΛΙΣΙΑ (Τηλ. 77.94.752).

Γ. ΚΙΝΗΣΗ ΓΑΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΖΥΓΙΩΝ

1. Πόσοι γάμοι τελοῦνται ἐτησίως στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη;
.....

Σε δρόμους ποιμαντικής διακονίας

2. Πόσα διαζύγια εκδίδονται έτησίως;

Πόσο χρόνο είχε διάρκεια ο γάμος;

(κατά προσέγγιση)

(α) 0- 5 έτη (β) 5- 9 έτη

(γ) 10-14 έτη (δ) 15-καί άνω

4. Πόσοι από τους μελλονόμενους τελούν Β' ή Γ' γάμο (κατά προσέγγιση).

α) Β' Γάμος: Άνδρες: %

Γυναίκες: %

β) Γ' Γάμος: Άνδρες: %

Γυναίκες: %

iii. 45 και άνω iii. 45 και άνω

γ) Ποιά είναι το μορφωτικό επίπεδο των μελών της υπό βοήθειαν οικογένειας:

i. Αναλφάβητοι% Άνδρες Γυναίκες

ii. Δέν τελείωσαν Δημοτικό%%

iii. Απόφ. Δημοτικού%%

iv. Απόφ. Γυμνασίου%%

v. Απόφ. Λυκείου%%

vi. Απόφ. Τ.Ε.Ι. ή Α.Ε.Ι.%

δ) Σε τί ποσοστό οι γυναίκες των οικογενειών αυτών είναι εργαζόμενες;%.

ε) Ποιά είναι ή ηλικία γάμου των οικογενειών αυτών;

i. 0-5 έτη ii. 5-9 έτη

iii. 10-14 έτη iv. 15 και άνω

ς) Πόσα παιδιά έχουν συνήθως οι οικογένειες που προσφεύγουν στην ύπηρεσία;

i. κανένα παιδί ii. ένα iii. δύο

iv. τρία v. τέσσερα και άνω

ζ) Ποιά ζητήματα απασχολούν συνήθως τις οικογένειες που ζητούν τή συμπαράστασή σας;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Δ. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΙΜΑΝΣΕΩΣ

1. Περιγράψτε το αντικείμενο με το οποίο ασχολείται ή ύπηρεσία σας;

.....

.....

.....

2. Μέ ποιούς συνήθως τρόπους διακονούνται οι οικογένειες που ζητούν τή βοήθεια τής ύπηρεσίας σας;

.....

.....

.....

3. Από τις οικογένειες που ποιμαίνονται μέσω τής ύπηρεσίας σας:

α) Σε τί ποσοστό είναι οικογένειες που διατηρούν στενή σχέση με τήν ένορία τους; %

ή ανήκουν στην κατηγορία των άδιαφόρων % ή έρχονται από άλλες ένορίες κατόπιν συστάσεως %.

β) Ποιά είναι συνήθως ή ηλικία των συζύγων που προσφεύγουν στην ύπηρεσία σας;

Άνδρες Γυναίκες

i. 18-34 έτη i. 18-34 έτη

ii. 35-44 έτη ii. 35-44 έτη

4. Υπάρχει συνεργασία τής ύπηρεσίας σας με άλλες που ασχολούνται με το ίδιο αντικείμενο (φορείς τής Πολιτείας ή άλλων Ί. Μητροπόλεων), προκειμένου να βοηθηθούν περισσότερο οι οικογένειες που προσφεύγουν σε σάς;

Όχι Ναι

Άν Ναι, με ποιές;.....

5. Στους χώρους τής υπηρεσίας υπάρχουν οπτικοακουστικά μέσα;

- α) Βιβλιοθήκη; Ναι Όχι
- β) Βίντεο; Ναι Όχι
- γ) Τηλεόραση; Ναι Όχι
- δ) Μηχανή προβολής σλαϊτς; Ναι Όχι
- ε) Κιν/φική μηχανή προβολής; Ναι Όχι
- ς) Στερεοφωνικό συγκρότημα; Ναι Όχι
- ζ) Ήλεκτρονικός υπολογιστής; Ναι Όχι

6. Εκδίδονται φυλλάδια ή δελτία ώστε να ενημερώνονται οι πιστοί πάνω σε θέματα οικογενειακού βίου υπό τὸ πρίσμα τής ὀρθόδοξης διδασκαλίας;

Όχι Ναι

i. Άν Ναι, ποιός είναι ὁ τίτλος του;.....

ii. Κάθε πότε κυκλοφορεῖ;.....

Ε. ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Προκειμένου να βελτιωθοῦν οἱ τρόποι καὶ οἱ μέθοδοι τής Ποιμαντικῆς Διακονίας τής Ἐκκλησίας πρὸς τὴ σύγχρονη οἰκογένεια:

α) Ποιός είναι, κατὰ τὴ γνώμη σας, ὁ καλύτερος τρόπος ὀργάνωσης μιᾶς Ὑπηρεσίας Συμπαραστάσεως Οἰκογενείας;.....

β) Σὲ ποιὰ ἐνδιαφέροντα ἢ προβλήματα πού ἀφορῶν στὴν οἰκογένεια θὰ πρέπει ἡ Ἐκκλησία νὰ

συγκεντρώσει τὴν προσοχή της;.....

2. Ποιὰ, κατὰ τὴ γνώμη σας, πρέπει νὰ εἶναι τὰ κριτήρια καὶ ποιὰ ἡ ἐκπαίδευση πού εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἔχει κάποιος ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ διακονήσει μιὰ Ὑπηρεσία Συμπαραστάσεως Οἰκογενείας;.....

3. Ποιοί, κατὰ τὴν γνώμη σας, τύποι Ἐκπαιδευτικῶν προγραμμάτων εἶναι κατάλληλοι γιὰ τὴν ἐκπαίδευση αὐτῶν τῶν λειτουργῶν;.....

4. Σὲ ποιές περιοχὲς γνώσης πρέπει νὰ δοθεῖ ἰδιαίτερη ἔμφαση κατὰ τὸν σχεδιασμὸ ἑνὸς Ποιμαντικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος γιὰ τὴν οἰκογένεια;.....

5. Γράψτε μας τὶς δικές σας παρατηρήσεις καὶ προτάσεις πάνω στὰ θέματα πού θίγει τὸ παρὸν ἐρωτηματολόγιο.....